

Snøskuterløyper i Sør-Varanger – samlet vurdering reindrift

Vurdering av snøskuterløyper opp mot hensynet til reindriftnæringen

Innhold

Innhold	3
Metode	3
Verdivurdering av områder med reindriftsinteresser	3
Vurdering av snøskuterløyper og vann for rasting	4
Omfang av snøskuterløyper:	4
Reinbeitedistrikt 6 - Várjjatnjárga / Varangerhalvøya	5
Løype 3 fra Bugøyfjord til Neiden om Gallok:	5
Samlet vurdering distrikt 6	5
Reinbeitedistrikt 4/5B - Sállan - Cižašnjarga/Skogerøya– Spurvneset	5
Løype 1 fra Tyttebærsletta til Mikkelsbukta:	5
Løype 2 fra Bugøynes til Bugøyfjord:	6
Løype 3 fra Bugøyfjord til Neiden om Gallok:	6
Løype 4 fra Bugøyfjord til Bogobekken:	7
Løype 5 fra Bugøyfjord til Braselv:	7
Løype 6 fra Neiden til Strømnnes via Braselv:	7
Løype 7 fra Øvre Neiden til Neiden:	7
Løype 8 fra Øvre Neiden til riksgrensen:	8
Løype 9 fra Enaremyra til Husvatnet:	8
Løype 10 fra Sandnes til Munkefjord og Enaremyrene:	9
Samlet vurdering distrikt 4/5B	9
Reinbeitedistrikt 1-2-3 - Nuortat Matta Varjjat/Østre Sør-Varanger	10
Løype 11 fra Ropelv til Myggvann via Johannesdalen:	10
Løype 12 fra Fredheim til Store Ropelvatn:	10
Løype 13 fra Tårnet til Vintervollen:	10
Løype 14 fra Vintervollen til Grense Jakobselv:	11
Løype 15 fra Vintervollvatnet til Småstraumvatnet:	11
Løype 16 fra Tårnet til Korp fjell:	12
Samlet vurdering distrikt 1-2-3	12
Reinbeitedistrikt 5A/5C - Beahceveai/Pasvik	12
Løype 10 fra Sandnes til Munkefjord og Enaremyrene:	12
Løype 17 fra Brattli til Harefoss:	13

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Løype 18 fra Skrukkebukta til Gjøkhotellet/ Gjøkåsen ved FV 8850:.....	13
Løype 19 fra Langvasseid til Veståsveien:	13
Løype 20 fra Trangsund til Russeåsen:	13
Løype 21 fra Sametibrua til Lille Sameti:.....	14
Løype 22 fra Sametibrua til Lille Røyrvatnet:	14
Løype 23 fra Hauge til Vaggatem:	14
Løype 24 fra Gjøkhotellet til Treriksøysa:	15
Samlet vurdering distrikt 5a/5c:.....	15

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Innhold

Kommunen må vurdere konsekvensene for reindriften når den starter arbeidet med å planlegge snøskuterløyper. Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a fjerde ledd, fastslår følgende: "Løypene skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep." Løyper som virker inn på reindriftenes særverdi- og minimumsområder, vil normalt anses for å være til vesentlig skade og ulempe for reindriften jf. Brev fra Miljødirektoratet om planlegging av snøskuterløyper og hensynet til reindriften.

Med særverdiområder menes flyttlei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilting og slakting. Minimumsbeite er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintall og er viktig grunnlag for fastsettelsen av øvre reintall for distriktet. Kommunene skal utover dette ta spesielt hensyn til viktige vinterbeiteområder.

Ferdseil med snøskuter har konsekvenser for reindriften og snøskuterløypenett i Sør-Varanger kommune berører alle reinbeitedistriktene i kommunen. I utgangspunktet anses ikke snøskuterløyper på islagte vann å representere en særskilt interessemotsetning mot reindrift, men forhold som åpningstid, ferdselsområde og lignende kan representere utfordringer i forbindelse med for eksempel kalving og flytting. Bruken av snøskuter er i dag en tålt bruk som skjer i forståelse med reindriftnæringen.

Forslag til forskrift om kommunalt løypenett for snøskuter er utarbeidet i dialog med reindriften. Forslaget som legges fram består i hovedsak av eksisterende løyper. Der reinbeitedistriktene har kommet med innvendinger er traséer enten lagt om eller fjernet slik at de ikke skal være til skade eller ulempe for reindriften.

I forslag til forskrift heter det at åpning av snøskuterløypene skal skje i samråd med reinbeitedistriktene. Kommunen har og hjemmel til å stenge løyper dersom det skulle være behov for det av hensyn til reindriften. I den grad det legges fram løyper som berører særverdiområder og minimumsbeiter har kommunen begrunnet dette og kommet med avbøtende tiltak som hastighetsbegrensning på aktuelle strekninger og/eller rasteforbud.

Metode

Det er hentet inn data fra offentlige databaser, som *Kilden* fra NIBIO, der dette har vært mulig. *Kilden* er noe unøyaktig med tanke på distriktsgrenser og beiteområder i Sør-Varanger. Vurderingen er derfor i stor grad basert på de høringsuttalelser og møter som har vært med reindriften. Det er gjennomført et fellesmøte med blant annet reinbeitedistriktene 07.11.18. Her deltok reinbeitedistrikt 1-2-3. Det er avholdt møte med reinbeitedistrikt 5A/C 19.11.18 og med reinbeitedistrikt 4/5B 17.01.19. Reinbeitedistrikt 6 har vært kontaktet gjentatte ganger. Det har ikke vært mulig å få til et møte med distriktet, men de har levert høringsuttalelse i saken. Denne er lagt til grunn i vurdering av hvordan distrikt 6 berøres av forslag til forskrift.

Verdivurdering av områder med reindriftsinteresser

Verdiklassifisering	Stor verdi	Middels verdi	Liten verdi
Reinbeiteareal	Minimumsbeiter og særverdiområder (kalvingsområder parringsland, luftingsland, oppsamlingsområder,	Områder med reindrift, men ikke særverdiområder og minimumsbeiter.	Områder uten reindrift.

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

	flyttleier, trekkleier og reindrifftsanlegg)		
--	--	--	--

Vurdering av snøskuterløyper og vann for rasting

Omfang av snøskuterløyper:

Lengde snøskuterløyper			
Løypenr	forslag (Km)	forslag juni 2019 (Km)	eksisterende (Km)
1	22,4	22,4	11,2
2	30,3	30,3	0,0
3	54,1	54,1	48,6
4	17,0	17,0	0,0
5	23,8	23,8	21,0
6	30,8	30,8	27,7
7	10,9	10,9	11,8
8	4,8	4,8	5,2
9	15,3	15,3	16,5
10	33,3	33,3	29,2
11	30,1	30,9	23,9
12	4,7	4,7	4,9
13	7,5	7,5	7,5
14	34,5	34,4	26,5
15	12,1	12,1	12,5
16	30,3	28,4	28,4
17	14,1	17,3	7,6
18	80,2	80,9	73,8
19	15,1	13,4	16,2
20	17,7	17,7	13,5
21	6,5	6,5	18,5
22	12,6	12,6	12,7
23	30,1	30,1	30,1
24	26,3	26,3	26,5
SUM	564,4	565,4	473,6
alt. Løype 3	13,2	13,2	14,9

Løypenummer er iht. nye løypenummer, men sammenlikningen er gjort med hvor den enkelte løypa går i dag.

Som det framgår at tabellen over så øker den totale lengden på snøskuterløypenettet med ca. 90,8km. De nye løypene; Løype 2 - Fra Bugøynes til Bugøyfjord og Løype 4 - Fra Bugøyfjord til Bogobekken står for 47,2km av denne økningen. Noen løyper er kortere (eks. Løype 21 – Fra Sametibrua til Lille Sameti) i forslaget enn den eksisterende løypa. Andre løyper er blitt noe lengre (eks. Løype 1 - Fra Tyttebærsletta til Mikkelsbukta). I all hovedsak er forlengelsen knyttet til sideløyper, hvor hensikten er å knytte hytte- og boligområder til løypenettet. Å begrense løypelengden er ikke et mål i seg selv. Økt løypelengde kan heller ikke automatisk sidestilles med økt belastning. Hver enkelt løype inkludert rasting på vann er vurdert opp imot hensynet til reindriften. Når det gjelder tilknytning til hyttefelt så har mange av hyttefolket i dag dispensasjon til å kjøre til hyttene, som i framtiden vil tas bort. Det er

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

også utstedt vedteiger som folk utnytter for å komme seg til dagens løypenett, ettersom vedteig gir tillatelse til snøskuterkjøring. Samlet kan derfor åpne løyper redusere belastningen da man får samlet og kanalisert snøskuterkjøringen til faste løypetraseer, framfor at hver hytteeier/vedhugger finner sin egen løype.

Reinbeitedistrikt 6 - Várjjatnjárga/Varangerhalvøya

Løype 3 fra Bugøyfjord til Neiden om Gallok:

Løypa berører reinbeitedistrikt 6 og reinbeitedistrikt 4/5B. I området ved Førstevannene krysser løype 3 vinterbeite til reinbeitedistrikt 6. Skuterløypen krysser også trekklei over Førstevatn. Sør-Varanger kommune legger til grunn at de deler av løype 3 som berører distrikt 6 er eksisterende løype som ikke er foreslått endret. Til høringen har distriktet uttalt at løypa rundt Farkollen og etter Førstevannselva vil gi mye støy og larm slik at beitende rein vil uroes under beitingen og trekke vekk i det nærliggende området til løypa. Videre skriver distriktet at man kan trekke løypa noe lenger øst eller at den stenges i perioder når rein er i området etter anmodning fra reieneierne. De deler av løype 3 som tidligere gikk gjennom vinterbeite til distrikt 6 i Gallok er fjernet fra rådmannens forslag og løype lagt på østsiden av planlagt sperregjerde mellom reinbeitedistrikt 6 og reinbeitedistrikt 4/5B. Det legges inn hastighetsbegrensning i området for å begrense støy på følgende strekning: Fra sørsiden av Lille Farkollen (Uhcit Fárrennurki) til løype 3 møter alternativløype 3 nord for Stourrarohojávri. Det legges også inn rasteforbud på strekningen langs sperregjerdet mellom distriktene slik at man hindrer ferdsel inn i distrikt 6. Det er lagt inn en egen hjemmel i forskriften som tillater stenging av løyper i samråd med reieneierne.

Rasting:

Førstevannene (Vuosttamušjávri)– 229/233 m.o.h

Det foreslås rasting på Førstevannene. Ferdelsområdet kommer ikke i kontakt med beiter da ferdsel er begrenset til de islagte vannene. Rasting på vann skal ikke foregå med hastighet over 20km/t, noe som vil begrense støy.

Samlet vurdering distrikt 6

Snøskuterløypa som berører reinbeitedistrikt 6 må ses i sammenheng med løypenettet i andre kommuner som også berører distriktet. Distriktets særverdiområder og minimumsbeiter berøres ikke av tiltaket. De innspill distriktet har kommet med i sin høringsuttalelse er ivaretatt gjennom avbøtende tiltak som hastighetsbegrensning og rasteforbud. Sør-Varanger kommune har med bakgrunn i dette vurdert at de deler av løype 3 som berører reinbeitedistrikt 6 på grunn av sitt begrensede omfang ikke er til vesentlig ulempe eller skade for reindriften. Økning i den totale lengden på skuterløypenettet i Sør-Varanger berører ikke reinbeitedistrikt 6. Sør-Varanger kommune legger også til grunn at det har vært skuterløype i området over lang tid. Med bakgrunn i disse forholdene fremmer kommunen løype 3 for forskriftsfesting etter nytt regelverk.

Reinbeitedistrikt 4/5B - Sállan - Cižašnjarga/Skoogerøya– Spurvneset

Løype 1 fra Tyttebærsletta til Mikkelsbukta:

Løypa går her over vinterbeiteområde til reinbeitedistrikt 4/5B i perioden februar/mars. Med bakgrunn i vintertidsbruken er området klassifisert til å ha stor verdi som del av minimumsbeitet.

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Reinbeitedistrikt 4/5B har i møte med kommunen beskrevet løype 1 som uproblematisk. Kommunen har hjemmel i ny forskrift til å stenge løypa i kortere eller lengre tidsrom av hensyn til reinbeitedistriktet som avbøtende tiltak. Det forutsettes god dialog med reinbeitedistriktet ved etablering av alle nye løyper, også her. Ettersom distriktet har beskrevet løypa som uproblematisk settes det ikke inn øvrige avbøtende tiltak, men ved behov kan forskriften endres slik at det kan settes inn hastighetsbegrensning eller delvis rasteforbud på strekningen. Sett i sammenheng med at store deler løypa er lagt i tilknytning til etablert fritidsbebyggelse og boligbebyggelse vurderes det at løype 1 i liten grad vil påvirke rein på vinterbeite.

Løype 2 fra Bugøynes til Bugøyfjord:

Løype 2 er en nyetablert løype som går gjennom områder som reinbeitedistriktet benytter i tiden februar-april. Løypa går gjennom minimumsbeite (vinterbeite) for distriktet og vurderes derfor å ha stor verdi. Det kan derfor være aktuelt å stenge løypa deler av sesongen slik at løypa er minst mulig til ulempe for beitende rein. Det åpnes for dette gjennom egen hjemmel i forskriften. De deler av løypa som går ned mot bebyggelse vil i liten grad påvirke reinbeitedistriktet. Det var i det opprinnelige høringsforslaget lagt fram rasting på Battervatnet (Stourrajavri). Dette er tatt ut av forslaget da kjørespor på vannet kan lede rein vestover og vurderes å være til ulempe for reinbeitedistriktet. Bakgrunn for ønske om å etablere løype i området er å skape en sikker løype som kobler sammen Bugøynes og Bugøyfjord. Trasevalg er gjort i samråd med reinbeitedistriktet som ikke hadde ytterligere kommentarer til forslaget.

Løype 3 fra Bugøyfjord til Neiden om Gallok:

Løype 3 går gjennom vinterbeiteområde til distrikt 4/5B. Dette vurderes å være et område med stor verdi. I kommunens løyfeforslag fra 2016 var det ikke foreslått i området langs Førstevannselva. I samråd med distriktet forslås det at løype 3 legges langs sperregjerde som skal settes opp mot nabo-distriktet. Dette forhindrer at motorferdsel foregår gjennom viktig beiteland. Det er av hensyn til reindriften forslått å opprette en alternativ løype fra sørenden av Førstevannene til Råvatn. Dette som et avbøtende tiltak slik at man har en løype motorferdselen kan styres inn på dersom reinbeitedistriktet vurderer at løype 3 vest for Farkollen må stenges på grunn av beitende rein. Ferdsel langs sperregjerdet tillates med begrenset hastighet i forskriften og det settes rasteforbud. Andre forslag om sammenknytningsløyper i Gallok-området er avvist av kommunen i samråd med distriktet.

Det er i dialog med distriktet forslått sideløype til Bogobekken da denne traséen også i dag benyttes av lokalbefolkningen. Dette for å samle kjøringen i ett spor og forhindre økt belastning i området. Sideløypen går på nordsiden av flyttlei og berører dermed ikke viktige særverdiområder.

Det vurderes at de tilpasninger som er gjort tar hensyn til beitende rein i området og løype 3 vurderes derfor til å være til ikke å være vesentlig til skade for reindriften.

Rasting:

Førstevannene (Vuosttamušjávri) – 229/233 m.o.h

Jorbagálsjávri – 204 m.o.h

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Det foreslås rasting på Førstevannene. Ferdselsområdet kommer ikke i kontakt med beiter da ferdsel er begrenset til de islagte vannene. Rasting på vann skal ikke foregå med hastighet over 20km/t noe som vil begrense støy.

Løype 4 fra Bugøyfjord til Bogobekken:

Løype 4 går i området med flyttlei i kalvingsland som benyttes i april og begynnelsen av mai i en kort periode, og er med dette et særverdiområde for distriktet. Dette gjør og at området vurderes å ha stor verdi. I høringen i 2016 kom det en rekke forslag til trasevalg for løype 4. Av hensyn til reindrifta, naturmangfold og friluftsliv ble det i fellesmøte 07.11.18 og særsmøte med distriktet enighet om én trase. Etter Reindriftslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Fra distriktets side er det ikke ønskelig at løypen åpnes før 01.01 slik at de har mulighet til å få flyttet rein ut av området. Reindriftslovens § 22 er ivaretatt gjennom at tidligste tidspunkt for åpning er hjemlet i forskriften. Løype 4 går i hovedsak i nærheten av E6 og i tilknytning til fritidsbebyggelse. Kommunen vil nøye vurdere tidspunkt for åpning av løypen, samt kjøring på slutten av sesongen. Det vil her kunne være aktuelt å stenge løypa mot slutten av sesongen. Dette for å hindre at ferdselen ikke medfører vesentlige skader og ulemper for distriktet.

Løype 5 fra Bugøyfjord til Braselv:

Løype 5 går gjennom vinterbeiteområde som benyttes fra november til mars. På bakgrunn av dette vurderes løypa å være en del av minimumsbeitet til distriktet. Løype 5 er i hovedsak en eksisterende løype. I likhet med løype 4 kom det under høring i 2016 inn en rekke innspill på traseer gjennom området. I etterkant av fellesmøte og særsmøte med distriktet ble det konkludert med at den best egnede traseen var eksisterende trase. Distriktet hadde ikke innvendinger til dette. Det forventes på bakgrunn av at dette er en eksisterende løype ikke får økt trafikkomfang til området. Med bakgrunn i dette fremmer kommunen eksisterende løype i forslag til forskrift.

Rasting:

Braselvvatn (Guolleveaijávri) – 9 m.o.h

Lille Jerestamjavri (Uhcit Jerestanjávri) – 100 m.o.h

Store Jerestamjavri (Jerestanjávri Stuurra) – 93 m.o.h

Bjørnrvatnet (Guovžajávri) – 97 m.o.h

Ferdselsområdet kommer ikke i kontakt med beiter da ferdsel er begrenset til de islagte vannene.

Løype 6 fra Neiden til Strømnes via Braselv:

Området er ikke del av distriktets vinterbeite. Det defineres derfor til å ha middels verdi for reinbeitedistriktet. Dette er i hovedsak en eksisterende løype med unntak av mindre endringer basert på sikkerhetshensyn. Disse endringene er gjort i samråd med reinbeitedistriktet og det vurderes derfor at løype 6 ikke er til vesentlig skade eller ulempe for reinbeitedistriktet.

Løype 7 fra Øvre Neiden til Neiden:

Løype 7 går gjennom et område som defineres som særverdiområde da dette er et område med slakteanlegg og flytt-/trekklei. Med unntak av elveisen på Neidenelva går løype 7 gjennom vinterbeite (minimumsbeite) sør for Rv 92 mot riksgrensen. Området brukes hovedsakelig i november til januar og

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

har med dette stor verdi. Dette er en eksisterende løype. Både reinbeitedistriktet og kommunen har derfor god erfaring med hvorvidt trafikk langs løypa berører reinen. Distriktet hadde i møte 17.01.19 ingen innvendinger mot videreføring av den etablerte løypa. Det forventes ikke økt trafikkomfang til området. Den valgte trasé vurderes derfor å være til liten ulempe for reinbeitedistriktets aktivitet.

Rasting:

Vegvatn/Veiskillevatn (Čižžejávri) – 100 m.o.h

Ankrøttvatn (Ánnagrehtajávri) – 98 m.o.h

Det foreslås rasting på Vegvatn og Ankrøttvatn. Ferdelsområdet kommer ikke i kontakt med beiter da ferdsel er begrenset til de islagte vannene. Vann for rasting er og lokalisert utenom området for flytt-/trekklei. Rasting er hastighetsbegrenset slik at støyforurensning i liten grad vil være en utfordring. På bakgrunn av dette vurderes ikke vann tillatt med rasting å være til ulempe for reindriften.

Løype 8 fra Øvre Neiden til riksgrensen:

Løype 8 går gjennom et område med høstvinterbeite og er dermed et del av distriktet minimumsbeite. I området er det et slakteanlegg og det brukes hovedsakelig i november til januar. For å samle inngrepene er løype 8 derfor lagt langs Rv 92, slik den også går i dag. På denne strekningen går snøskuterløypa gjennom to flyttleier som krysser Rv 92 med ca. 2km mellomrom. Løypa er imidlertid normalt ikke i bruk på den tida av året hvor beitene brukes aktivt og derfor forventes i utgangspunktet ikke løypa å være til vesentlig skade eller ulempe. Området rundt løype 8 er nevnt av distriktet som sentral for deres drift på grunn av slakteanlegget, men dersom flytting av reindriften skjer på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår. Det er hjemmel for en slik stenging i forskriften. Dette er en eksisterende løype. Både reinbeitedistriktet og kommunen har derfor god erfaring med hvorvidt trafikk langs løypa berører reinen. Distriktet hadde i møte 17.01.19 ingen innvendinger mot videreføring av den etablerte løypa. Det forventes ikke økt trafikkomfang til området. Det valgt trasé vurderes derfor å være til liten ulempe for reinbeitedistriktets aktivitet.

Løype 9 fra Enaremyra til Husvatnet:

Løype 9 går gjennom området som benyttes som vinterbeite. Området benyttes i perioden oktober til januar. Det vurderes derfor som et minimumsbeite. Det er fra distriktet selv ikke ønskelig at løypen åpnes før 01.01 slik at de har mulighet til å få flyttet rein ut av området. Dette er ivaretatt i egen hjemmel i forskriften. Under høringen i 2016 ble det forslått å koble sammen løype 9 og løype 22 til Lille Røyrvatnet. Forslaget ble avvist av hensyn til rbd 4/5B og 5A/C.

Rasting:

Husvatnet (Fuonejávri) – 115 m.o.h

Ferdelsområdet kommer ikke i kontakt med beiter da ferdsel er begrenset til de islagte vannene. Rasting er hastighetsbegrenset slik at støyforurensning i liten grad vil være en utfordring. På bakgrunn av dette vurderes ikke vann tillatt med rasting å være til ulempe for reindriften.

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Løype 10 fra Sandnes til Munkefjord og Enaremyrene:

Området løype 10 passerer gjennom benyttes som vinterbeite i perioden november til mars. Området er med dette et minimumsbeite og løype gjennom området skal derfor ikke være til vesentlig skade eller ulempe. Forslag om omlegging i området rundt Steinholmvatnet ble avvist etter møte med distriktet. Tidligere forslag til sideløyper er også fjernet på bakgrunn av innspill fra reinbeitedistriktet. Forslag til løype som nå legges fram er i hovedsak eksisterende trase. Både reinbeitedistriktet og kommunen har derfor god erfaring med hvorvidt trafikk langs løypa berører reinen. Distriktet hadde i møte 17.01.19 ingen innvendinger mot videreføring av den etablerte løypa. Med bakgrunn i de endringer som er gjort for å imøtekomme beitende rein i området vurderes løypa å være minst mulig til ulempe.

Rasting:

Ongajærvi (Oaggunjávri) – 189 m.o.h

Teltgamvatnet (Lávvoriggejávri) – 207 m.o.h

Tvilligvatnet – 191 m.o.h

Vann 184 – 184 m.o.h

Forslag til rasting er tilpasset høringsuttalelse fra distriktet. Rasting er lagt til vann som minimerer støvforurensning for beitende rein i området.

Samlet vurdering distrikt 4/5B

De forslag som presenteres i ny forskrift vurderes i liten grad å påvirke nå-situasjonen i reinbeitedistrikt 4/5B hva gjelder totalbelastning. I all hovedsak framlegges det eksisterende løyper i forskriften. Dette er løyper som både reinbeitedistriktet og kommunen har lang erfaring med. Dette har gjort at der de eksisterende løypene har vært utfordrende har man hatt anledning til å gjøre om på disse eller sette inn avbøtende tiltak som nevnt ovenfor. Når det gjelder nye løyper innenfor distriktet (løype 2 og løype 4) er disse forsøkt lagt i nærhet til øvrige inngrep slik at man ikke sprer disse unødige. Det har kommet høringsinnspill til flere løyper enn disse to, men av hensyn til reindriften er ikke disse forslagene tatt inn i forskriften. Reinbeitedistrikt 4/5B har i møte med administrasjonen uttrykt at de kan akseptere de to foreslåtte løypene.

I de områder snøskuterløyper fører til vesentlig skade og ulempe for reinbeitedistrikt 4/5B er løypene forsøkt lagt om. Dette for å begrense ferdsel i sårbare områder. Rasting på Battervatnet (Stourrajavri) er fjernet av hensyn til reinbeitedistriktet. Alternativ løypetrasé for løype 3 foreslås lagt inn i forskriften for å kunne styre motorferdselen ut fra hvor reinen beiter. Der det har vært mulig er snøskuterløyper lagt til vann, i nærhet av vei og bebygde områder for å minske ferdsel i områder med mye beitende rein. Hastighetsbegrensninger er satt inn på aktuelle strekninger og det er lagt inn egen hjemmel i forskriften om at løype 4 og løype 9 ikke skal åpnes før 01.01 av hensyn til reindriften i området.

Kommunen er kjent med at forsvaret har eget øvingsområde som benyttes både sommer- og vinterstid i området mellom Munkefjord og Høybukta. Snøskuterferdsel i området er derfor begrenset til eksisterende løype (nr.10) for ikke å skape økt belastning i området. Distriktet har videre gitt uttrykt for at løypenettet må evalueres og gjennomgås med jevne mellomrom, noe som er innarbeidet i forskriften.

Den totale lengden på skuterløypenettet øker med ca. 90,8km. Å begrense løypelengden er ikke et mål i seg selv. Økt løypelengde kan heller ikke automatisk sidestilles med økt belastning. Hver enkelt løype inkludert rasting på vann er vurdert opp imot hensynet til reindriften, jfr. Miljødirektoratets brev. Funn

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

i analysen er innarbeidet løypenettet for å ivareta reindriften på best mulig måte. Den samlede vurdering er at forslaget ikke utgjør økt belastning for reinbeitedistrikt 4/5B i forhold til dagens løypenett. Med bakgrunn i disse forholdene fremmer kommunen eksisterende løype for forskriftsfesting etter nytt regelverk.

Reinbeitedistrikt 1-2-3 - Nuortat Matta Varjjat/Østre Sør-Varanger

Løype 11 fra Ropelv til Myggvann via Johannesdalen:

Løype 11 dekker et stort område. Dette område benyttes av reinbeitedistrikt 1-2-3 som helårsbeite. Løype 11 krysser flyttlei ved Lille Ropelvvatn og berører dermed delvis et særverdiområde av stor verdi. Etter Reindriftslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Flyttleien er imidlertid ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriftshensyn skjer på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår. Rasting på vann er i tillegg hastighetsbegrenset til 20km/t og hensynet til særverdiområdet som berører vurderes dermed å være ivaretatt. Løypetraseen går i hovedsak langs vann og i nærhet av bebyggelse og berører i så måte i liten grad beiteland. Sammenkoblingsløype fra Myggvatn ned til Store Ropelvvatn ble avvist i fellesmøte 07.11.19 av hensyn til blant annet reinbeitedistriktet. Sør-Varanger kommune legger til grunn at dette i hovedsak er en etablert løype som har vært benyttet i mange år. De deler av løype 11 som er ny i forslaget ligger inn i nærhet til bebyggelse og kopler sammen to etablerte løyper. Det vurderes dermed at dette ikke vil skape grunnlag for en økning i trafikken gjennomområdet.

Rasting:

Lille Ropelvvatn (Uhca Juranjávri) – 51 m.o.h

Store Ropelvvatn (Stuorra Juranjávri) – 51 m.o.h

Rasting er hastighetsbegrenset slik at støyforurensning i liten grad vil være en utfordring. På bakgrunn av dette vurderes ikke vann tillatt med rasting å være til ulempe for reindriften.

Løype 12 fra Fredheim til Store Ropelvvatn:

Løypestart for løype 12 ligger utenfor sperregjerde til reinbeitedistriktet. Dette området klassifiseres dermed å ha liten verdi. Området nord for sperregjerdet er vinteroppsamlingsplass og har med dette stor verdi. Forslag om rasting på Jungajavri er tatt ut av forslag til forskrift blant annet av hensyn til reindriften i området. Dette for at løypen skal være minst mulig til ulempe for reinbeitedistriktet. Sør-Varanger kommune legger til grunn at dette er en etablert løype som har vært benyttet i mange år. Både reinbeitedistriktet og kommunen har derfor god erfaring med hvorvidt trafikk langs løypa berører reinen.

Løype 13 fra Tårnet til Vintervollen:

Store deler av løype 13 følger Tamasjokvatnet og går i nærheten av fylkesvei 8860 og bebyggelse. Området løypa går i gjennom vurderes med dette å ha middels verdi. Ved Vintervollen krysser skuterløypa flyttlei, et særverdiområde som gir dette området stor verdi. Etter Reindriftslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Flyttleien er imidlertid ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriftshensyn skjer på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår. Sør-Varanger kommune legger til grunn at dette er en etablert løype som har vært benyttet i mange år.

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Både reinbeitedistriktet og kommunen har derfor god erfaring med hvorvidt trafikk langs løypa berører reinen. Distriktet hadde i møte 07.11.18 ingen innvendinger mot videreføring av den etablerte løypa. Løype 13 anses på bakgrunn av dette å være til liten ulempe for reinbeitedistriktet.

Rasting:

Tamasjokvatnet (Dámmošjávri) – 17 m.o.h

Rasting i det aktuelle området er vurdert å medføre liten ulempe for distriktet basert på deres høringsuttalelse i saken. Rasting er hastighetsbegrenset noe som vil dempe eventuelle ulemper støy kan medføre.

Løype 14 fra Vintervollen til Grense Jakobselv:

Løype 14 går langs vinterstengt fylkesvei 8860. Snøskuterløypa krysser to flyttleier på vei ut mot Grense Jakobselv og løypa kan dermed regnes å være til ulempe for reindriften i et område som klassifiseres å ha stor verdi. Etter Reindriftenlovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Flyttleien er imidlertid ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriften skjer på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår. Sør-Varanger kommune legger imidlertid til grunn at løype 14 er en eksisterende løype som går langs vinterstengt vei i nærhet av fritidsbebyggelse. At løypa følger vinterstengt vei gjør at skutertrafikken ikke påvirker beiteland. Det forventes ikke økt trafikkomfang i området langs fylkesvei 8860. Det er ikke kommet innspill fra reinbeitedistriktet omkring løype 14.

Rasting:

Vintervollvatnet (Gazzaboahkánluoppal) – 79 m.o.h

Langvatnet (Gazzaboahkánjávri) – 87 m.o.h

Holmvatnet (Duolbajávri) – 158 m.o.h

Holmsjøen (Stuorra Suolojávri) - 118 m.o.h

Gardsjøen (Gárddebealjávri) - 84 m.o.h

Det er foreslått rasting på flere vann som ligger i nærhet til fylkesveien. Ulemper dette kan ha for reindriften begrenses ved hastighetsreduksjon på 20km/t på de aktuelle vannene. Det er ikke framkommet innvendinger fra distrikt 1-2-3 på forslag til rasting. Det vurderes med bakgrunn i dette at rasting på de aktuelle vannene medfører liten ulempe for reinbeitedistriktet.

Løype 15 fra Vintervollvatnet til Småstraumvatnet:

Løype 15 er vurdert til å ha middels verdi da den løypa ikke direkte berører minimumsbeite eller særområdet for reinen. Løypa er en eksisterende løype og det vurderes med bakgrunn i dette at den aktuelle løypa er til liten ulempe for reinbeitedistriktet.

Rasting:

Småstraumvatnet (Kosenjávri) – 47 m.o.h

Rasting på de aktuelle vannene er vurdert å medføre liten ulempe for distriktet basert på deres høringsuttalelse i saken.

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Løype 16 fra Tårnet til Korp fjell:

Løype 16 følger vinterstengt vei, Ishavsveien. Området benyttes som vinterbeite for distriktet. Kommunen legger til grunn at dette er en etablert løype som har vært benyttet i mange år. Forslag til løype som nå legges fram er eksisterende trase. Både reinbeitedistriktet og kommunen har derfor god erfaring med hvorvidt trafikk langs løypa berører reinen. Distriktet hadde i møte 07.11.18 ingen innvendinger mot videreføring av den etablerte løypa. Denne løypen berører ikke beiteland da den går langs vei og ikke går gjennom registrerte særverdiområder. Rasting på Storvatnet er fjernet fra forskriften av hensyn til friluftslivet. Sammenkobling av løype 14 og 16 ble avvist på fellesmøte 07.11.18 på grunn av ulempene dette medførte for distriktet som har behov for store, sammenhengende beiteområder. Det vurderes med bakgrunn i de hensyn som er tatt og de erfaringer man har med dagens løype at løype 16 er til liten ulempe for reinbeitedistriktet.

Samlet vurdering distrikt 1-2-3

I vurdering av hvordan reinbeitedistrikt 1-2-3 påvirkes av forslag til ny forskrift har Sør-Varanger kommune lagt til grunn at området i hovedsak omfattes av eksisterende snøskuterløyper. To av løypene følger vinterstengt vei og berører dermed ikke vinterbeite. Det er lagt inn forslag om nye løypetraséer i tilknytning til bebyggelse hvor plassering vurderes å være til minst mulig ulempe for reindriften i området. Der det har vært mulig er snøskuterløyper lagt til vann, i nærhet av vei og bebygde områder for å minske ferdsel i områder med mye beitende rein.

Den totale lengden på skuterløypenettet øker med ca. 90,8km. Å begrense løypelengden er ikke et mål i seg selv. Økt løypelengde kan heller ikke automatisk sidestilles med økt belastning. Hver enkelt løype inkludert rasting på vann er vurdert opp imot hensynet til reindriften, jfr. Miljødirektoratets brev. Funn i analysen er innarbeidet løypenettet for å ivareta reinbeitedistrikt 1-2-3 på best mulig måte. Flere av de forslag som kom inn under høringen i 2016 har blitt avvist da de ikke kunne aksepteres av hensyn til reinbeitedistriktet. Med unntak av små endringer på løype 11 hvor gamle løype 17 og 19 er sammenknyttet, og dagens løype 11 er noe forlenget, er det ikke gjort endringer i løypenettet til reinbeitedistrikt 1-2-3. Løype 11 fra Ropelv til Myggvann via Johannesdalen knytter på boligbebyggelse og fritidsbebyggelse langs Hagasida. Det må således ses som positivt fordi det minsker behov for dispensasjoner og hindrer ulovlig kjøring i området.

Forsvaret ferdes også innenfor reinbeitedistriktet i forbindelse med patruljering langs riksgrensen. I fellesmøte 07.11.18 forsøkte kommunen å samle skutertrafikken fra forsvaret og private i samme løypenett. På grunn av forsvarets rolle i området var dette vanskelig å få til. Nå-situasjonen til distriktet endres derfor i liten grad med unntak av løype 11 som kobler på bolig- og fritidsbebyggelse og dermed forhindrer ulovlig kjøring. Den samlede vurdering er at forslaget ikke gir vesentlig økning i totalbelastning for reinbeitedistriktet i forhold til dagens løypenett. Med bakgrunn i disse forholdene fremmer kommunen eksisterende løype for forskriftsfesting etter nytt regelverk.

Reinbeitedistrikt 5A/5C - Beahceveai/Pasvik

Løype 10 fra Sandnes til Munkefjord og Enaremyrene:

Området løype 10 passerer gjennom benyttes av distriktet som sommerbeite.

Området er med dette ikke minimumsbeite for dette distriktet og løype gjennom området skal derfor ikke være til vesentlig skade eller ulempe. Dette er en eksisterende løype og det forventes derfor ikke økt trafikkomfang i området. Med bakgrunn i at løypa ikke brukes om sommeren forventes ikke vesentlig skade eller ulempe for dette distriktet.

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

Rasting:

Ongajærvi (Oaggunjávrri) – 189 m.o.h

Teltgamvatnet (Lávvriggerjávri) – 207 m.o.h

Tvilligvatnet – 191 m.o.h

Vann 184 – 184 m.o.h

Løype 17 fra Brattli til Harefoss:

Området løypa passerer gjennom er sommerbeite. Området er med dette ikke minimumsbeite for dette distriktet og løype gjennom området forventes derfor ikke være til vesentlig skade eller ulempe. Trekklei blir berørt til høst vinterbeiteområde. Siden løypa normalt ikke er i bruk på denne tida av året forventes ikke trekkleien bli negativt berørt.

Løype 18 fra Skrukkebukta til Gjøkhotellet/ Gjøkåsen ved FV 8850:

Løypa går Harefoss til Gjøkhotellet, i hovedsak etter eksisterende trase`. Den delen av løypa som går på elva forventes ikke å være til vesentlig skade eller ulempe. I løypas influensområde ligger flyttlei, oppsamlingsområde og trekklei. Disse kan påvirkes negativt. Imidlertid er løypa ikke i bruk på den tida av året hvor oppsamlingsområdene og flyttleier brukes aktivt og derfor forventes ikke denne å være til vesentlig skade eller ulempe. Der løypa går på land og/ eller er lagt om er trase` avklart med distriktet i møte.

Løype 19 fra Langvasseid til Veståsveien:

Løypa går fra Langvasseid på Langfjordvannet med en avstikker til Sagvannet før den møter løypa 20 på Veståsveien.

Der løypa ikke går på Langfjordvannet er området sommerbeite, høstbeite og høst vinterbeite. Flyttleier blir berørt. Etter Reindriftingslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Løypa er imidlertid normalt ikke i bruk på den tida av året hvor beitene brukes aktivt og derfor forventes i utgangspunktet ikke løypa å være til vesentlig skade eller ulempe. Flyttleien er imidlertid ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriftshensyn skjer senere på året enn normalt og på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår.

Løypa følger eksisterende trase` med unntak av en omlegging pga grunneier ikke lengre tillater løype på sin eiendom. Omleggingen er i hovedsak lagt etter el.kraftlinje og forventes ikke å være til vesentlig skade eller ulempe. Siden dette er ei eksisterende løype forventes ikke økt trafikk i området.

Rasting:

Sagvannet – 74 m.o.h

Det legges opp til rasting på Sagvannet. Rasting på det aktuelle vannet er vurdert å medføre liten ulempe for distriktet basert på deres høringsuttalelse i saken.

Løype 20 fra Trangsund til Russeåsen:

Løypa følger i hovedsak eksisterende trase`. Mellom FV 8850 og Pasvikelva går løypa gjennom høst vinterbeiteområde. Løypa er normalt ikke i bruk på den tida av året hvor beitene brukes aktivt og

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

derfor forventes ikke løypa å være til vesentlig skade eller ulempe. Deler av løypa går på skogsbilvei – Veståsveien som vurderes til ikke å berøre beiteland.

I løypas influensområde er også avmerket oppsamlingsområde. Løypa er normalt ikke i bruk på den tida av året hvor beitene brukes aktivt og derfor forventes ikke løypa å være til vesentlig skade eller ulempe. Siden dette er ei eksisterende løype forventes heller ikke økt trafikk i området.

Løype 21 fra Sametibrua til Lille Sameti:

(Ny løype fra Sametibru til Lille Sameti. Denne erstatter løypa som i dag går på skogsbilveien fra Kaivokrysset til Lille Sameti. Dagens løype er ikke forenlig med skogsdrifta i området.)

Løypa følger i hovedsak eksisterende kjørespor etter skogsdrifta fram til Lundmoen, deretter gjennom skog og myrer/ småvann til Lille Sameti. Traseen har vært brukt av reindriftsutøvere, forsvaret og politi/ SNO i årevis. Løypa går gjennom høstvinterbeiteområde. Flyttleier blir berørt. Etter Reindriftslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Løypa er imidlertid normalt ikke i bruk på den tida av året hvor beitene brukes aktivt og derfor forventes i utgangspunktet ikke løypa å være til vesentlig skade eller ulempe. Flyttleien er heller ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriftshensyn skjer senere på året enn normalt og på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår.

Rasting:

Deler av Lille Sameti – 95 m.o.h

Det legges opp til rasting på deler av Lille Sameti. Rasting på det aktuelle vannet er vurdert å medføre liten ulempe. Dette med bakgrunn i at omkringliggende beiteareal normalt ikke brukes i den perioden løypa er åpen.

Løype 22 fra Sametibrua til Lille Røyrvatnet:

Eksisterende løype fra Sameti Bru til Lille Røyrvann etter gammel ferdselåre til Munkefjord. Trekklei ved Malbekkvann. Området er høstbeite og høstvinterbeite. Etter Reindriftslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Løypa er normalt ikke i bruk på den tida av året hvor beitene brukes aktivt og forventes derfor ikke å være til vesentlig skade eller ulempe. Flyttleien er heller ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriftshensyn skjer senere på året enn normalt og på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår. Siden dette er ei eksisterende løype forventes ikke økt bruk.

Rasting:

Båttjørna – 90 m.o.h

Malbekkvatnet – 96 m.o.h

Det legges opp til rasting på Båttjørna og Malbekkvannet. Rasting på de aktuelle vannene er vurdert å medføre liten ulempe. Dette med bakgrunn i at omkringliggende beiteareal normalt ikke brukes i den perioden løypa er åpen.

Løype 23 fra Hauge til Vaggatem:

Løypa går gjennom høstvinterbeiteområde og i influensområdet til vinterbeiteområde. Trekkleier og sperregjerder finnes også. Disse kan påvirkes negativt. Gjennom mange år har man imidlertid funnet

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

praktiske løsninger som er tålbare for reindrifta blant annet med porter i sperregjerde og lignende. Deler av løypa går på Pasvikelva som også er flyttleie. Etter Reindriftingslovens § 22 kan ikke flyttleier stenges, og flytting skal skje fritt og uhindret. Flyttleien er heller ikke spesifikt nevnt av distriktet som en utfordring, men dersom flytting av reindriftshensyn skjer senere på året enn normalt og på en tid hvor løypa normalt er åpen, kan et avbøtende tiltak være stenging i den perioden flytting pågår.

Imidlertid er løypa ikke i bruk på den tida av året hvor oppsamlingsområdene og flyttleier brukes aktivt og derfor forventes ikke denne å være til vesentlig skade eller ulempe. Siden dette er en eksisterende trase` forventes det ikke økt trafikk.

Løype 24 fra Gjøkhotellet til Treriksrøysa:

Løypa går gjennom vinterbeiteområde som er minimumsbeite. Dette kan påvirkes negativt. Løypa går på skogsbilvei og deretter forsvarrets trasé til Treriksrøysa.

Kommunen legger til grunn at dette er en etablert løype som har vært benyttet i mange år. Denne løypen berører ikke beiteland da den går på skogsbilvei og ikke går gjennom registrerte særverdiområder. Det vurderes dermed at løypa er til liten ulempe for reinbeitedistriktet. Siden dette er en eksisterende trase` forventes det ikke økt trafikk.

Samlet vurdering distrikt 5a/5c:

I vurdering av hvordan reinbeitedistrikt 5a/ 5c påvirkes av forslag til ny forskrift har kommunen lagt til grunn at området i hovedsak omfattes av eksisterende snøskuterløyper og vurderes derfor i liten grad å påvirke nåsituasjonen for reinbeitedistrikt 5a/5c.

To av løypene følger delvis vinterstengt skogsbilvei og berører dermed ikke vinterbeite. Det er lagt inn forslag om en ny løypetrasé der eksisterende løype ikke er forenelig med skogsdrift. Denne nye løypa er lagt etter eksisterende kjørespor laget i forbindelse med skogsdrifta og har vært brukt av reindriftingsutøvere, politi/ SNO og forsvaret i årevis. Denne vurderes å være til minst mulig ulempe for reindriften i området og traseen er avklart med distriktet i møte.

Der det har vært mulig er snøskuterløyper lagt til vann, i nærhet av eller på kjørespor/ skogsbilvei og bebygde områder for å minske ferdsel i områder med mye beitende rein.

Det har på ulike stadier i prosessen kommet inn mange innspill på flere løyper. Blant annet av hensyn til reindrifta er disse ikke innarbeidet i forskriften. Distriktet har i møter uttrykt at løypenettet er til å leve med, men at den totale belastningen med hundekjøring/ hundeløyper og forsvarrets kjøring er i ferd med å bli en utfordring og at løypene må samles mest mulig. Rådmannen hadde til hensikt å gjøre dette, men at det er en utfordring for blant annet forsvarrets operative virksomhet. Hundekjørrmiljøet bruker skuterløypenettet, men det er en trafiksikkerhetsmessig utfordring pga siktforhold og fartsnivå. Distriktet har videre gitt uttrykt for at løypenettet ikke må være statisk, men evalueres og gjennomgås med jevne mellomrom, noe som er innarbeidet i forskriften.

Den totale lengden på skuterløypenettet øker med ca. 90,8km. Å begrense løypelengden er ikke et mål i seg selv. Økt løypelengde kan heller ikke automatisk sidestilles med økt belastning. Hver enkelt løype inkludert rasting på vann er vurdert opp imot hensynet til reindriften, jfr. Miljødirektoratets skriv. Funn i analysen er innarbeidet i løypenettet for å ivareta reindriften på best mulig måte. Ny løype 21, samt omlegging av løype 18 fra Pasvikelva og løype 19 langs el.kraftlinje er gjort i dialog med reinbeitedistriktet. Fremlagte løypeforslag som reinbeitedistriktet ikke har kunnet akseptere er fjernet

Sør-Varanger kommune

Plan og Utviklingsavdelingen

fra forslaget. Den totale belastningen på reinbeitedistriktet vurderes ut ifra dette ikke å bli vesentlig økt som følge av forslaget. Den samlede vurdering er at forslaget ikke gir vesentlig økning i negative konsekvenser for reinbeitedistrikt 5A/5C i forhold til dagens løypenett. Med bakgrunn i disse forholdene fremmer kommunen eksisterende løype for forskriftsfesting etter nytt regelverk.

Utarbeidet av:

Plan- og Utviklingsavdelingen

Sør-Varanger kommune

04.11.19